

Maig 2025

Celh Comunica 157

Editorial

Dins la col·lecció Recerques editada pel CELH, hi ha un número dedicat a l'esport practicat a L'Hospitalet durant el segle XX. De quan el deport passa a ser esport. Es descriuen moltes pràctiques esportives entre les que destaquen les més populars com el bàsquet i el futbol.

Des de fa pocs dies, el nostre consoci Antoni Garcia i Acero, sempre relacionat amb la ciutat que el va veure néixer, i molt vinculat durant anys al món cultural i polític de l'Hospitalet, s'ha posat al davant del Centre d'Esports L'Hospitalet. Com a president, l'Antoni té davant seu un repte engrescador i de gran ambició: portar el primer equip a la màxima categoria del futbol estatal. L'acompanyen bons padrins, entre ells el noi de La Florida, en Jordi Alba.

Molta sort i encert Antoni i *'força Hospi'*.

Notícies i activitats destacades

**Presentació llibre
Candel. Vida de**

**Acte de
reconeixement a la**

**Ruta guiada: Com
s'ha format Santa**

Paco Candel, La máquina d'escriure

El dijous 29 de maig, a la sala d'actes de l'Ateneu de Cultura Popular, es va presentar el llibre 'Candel. Vida de

Mercè Olivares i al Felip Gómez

Dijous 5 de juny, el Centre d'Estudis de l'Hospitalet us convida a l'acte de reconeixement a la Mercè Olivares i al Fel

Eulàlia?

Amb motiu de la festa major del barri de Santa Eulàlia, l'Associació de Veïns i Veïnes Som Santa Eulàlia i el Cen

Alumnes de Bellvitge i estudiants d'intercanvi de Heidelberg coneixen l'Hospitalet

El passat dilluns 26 de maig, els alumnes de tercer i quart d'ESO de l'institut de Bellvitge, acompanyats d'estudi

La història de Can Bori, tema del segon capítol del pòdcast del CELH. Ja disponible

Ja està disponible el segon capítol del pòdcast del Centre d'Estudis, on us portem De l'Hospitalet al CELH, Amb H

El CELH participa a la Nit dels museus de L'H

El passat 17 de maig es va fer un any més la Nit dels Museus, i la ciutat de l'Hospitalet va formar part d'aquesta

Els docents de l'Hospitalet coneixen la Vila Vella

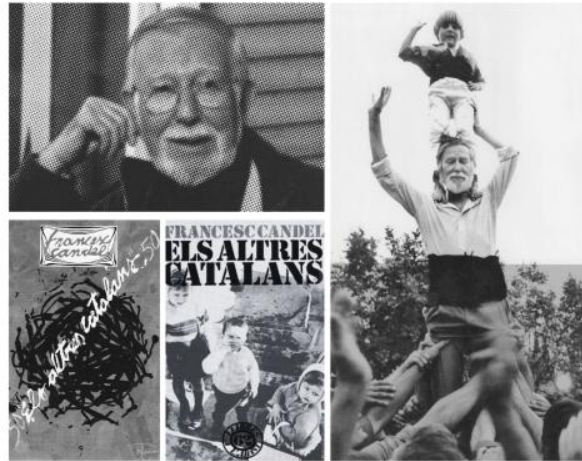
El passat dimarts 6 de maig, uns 19 docents de la ciutat es van disposar a descobrir la ciutat antiga de l'Hospitalet,

[Consulta tota l'agenda](#)

Article del mes

Cent anys: Candel i la ciutat.

Josep Joaquim Sorlí Moliner

Aquest mes es commemora el centenari del naixement de Francisco Candel Tortajada (31/05/1925). Paco Candel, naixia a un petit poble valencià, a Casas Altas (València) i amb poc més de dos anys arribava amb la seva família a Barcelona. Un altre nouvingut. Encara que viurà a Barcelona, a Can Tunis, als peus de Montjuïc, per diverses circumstàncies tindrà molta relació amb la ciutat de l'Hospitalet, de la qual acabarà sent regidor el 1979 i cap de la regidoria de Cultura. Alhora que ell naixia, l'any 1925, un rei d'Espanya donava el títol de ciutat a l'Hospitalet. També enguany fa cent anys. Una altra commemoració.

Candel publicava el 1964 una de les seves obres, *Els Altres Catalans*, on retratava la misèria i els problemes de la migració d'aquella època que ell mateix va viure.

Com un joc de miralls, cent anys després, o seixanta de la publicació del seu llibre, els problemes de la migració continuen sent iguals o similars i en destaquem dos per sobre la resta: la integració i l'habitatge. Tots dos interrelacionats. Sobre el segon poca cosa a assenyalar que no coneixem i podríem dir que el problema és que és un negoci bastant lucratiu al qual no es vol posar limitacions per part de les administracions. Sobre el primer, la integració, no és més que la forma

de capgirar la marginació que aquest col·lectiu sofreix socioeconòmicament, abans i ara. Cal conèixer-se mútuament, intercanviar,..., en definitiva, enriquir-se mútuament de diverses formes de ser, de pensar, d'actuar, per fer una societat més cohesionada, més justa, més col·laborativa, més participativa. Cal sentir empatia vers l'altre, cal més integració.

L'any 1925, el quinze de desembre, l'Hospitalet rebia el títol de ciutat que li concedia el rei Alfons XIII. Era una doble jugada. Intentar aconseguir més suport popular al règim de la dictadura primoriverista donada la deriva republicana i anarquista que anava agafant el municipi i compensar, si podem dir-ho així, la pèrdua de la Marina que havia tingut cinc anys abans. Unes 900 Ha del terme municipal es perdien l'any 1920, i entre elles, la sortida al mar i la farola. Recordem que no serà la única retallada. El 1931, altres 53 Ha al nord del terme, a Finestrelles, serà annexionat a la ciutat comtal. En pocs anys es perdia gairebé la meitat del terme municipal. El rerefons era un altre: els interessos de la burgesia barcelonina i hospitalenca en els terrenys a expropiar. Mencionar que l'any 1920 hi havia 12.393 persones censades i deu anys després, el 1930, el seu nombre havia pujat als 33.567 persones. Gairebé, en deu anys, s'havia multiplicat per tres.

Han passat cent anys de totes dues efemèrides. Cal recordar-les. Cal commemorar-les. Sobre la primera, sobre el naixement del Candel i per extensió del significat de la seva obra, sembla que la societat continua igual encara que amb un problema afegit fruit de la nova migració. Ja no tan sols és nacional ara, majoritàriament, és mundial, fruit de la globalització i, de retruc, s'afegeixen nous exponents: diversitat d'idiomes, de cultures, de religions. Des de diversos àmbits i associacions s'estan duent a terme tasques d'integració, però, en són suficients? N'hi ha prou? Cal replantejar-ho? És un tema a debatre, profunditzar, millorar i explicar. Des del CELH s'intenta aportar un gra de sorra. S'organitza, es col·labora i es participa en tot allò que bé creiem necessari o se'ns demana per millorar i conèixer la ciutat. Per citar-ne dos de recents, volem destacar els dos darrers que hem dut a terme: els dos pòdcast que s'han publicat i els dos més que estan a punt de fer-se sobre història de l'Hospitalet, i la darrera visita a la Vila Vella, organitzada amb altres tres associacions, entre elles, el Casalet, per donar a conèixer aspectes de l'evolució de la ciutat, principalment dirigits als mestres i professors nouvinguts a la ciutat.

Sobre la segona commemoració, sobre el títol de ciutat, cal recordar d'on es ve, com ha evolucionat la ciutat, que cal millorar i cap on volem que vaja per ser una ciutat més acollidora, més justa, més plural, més participativa.

Josep Joaquim Sorlí Moliner

Vocal de la Junta del CELH

Comparteix

Piula

Re-envia'l

El CELH és una associació oberta a qualsevol ciutadà o ciutadana interessat en el coneixement, la recerca i el debat sobre L'Hospitalet. Necessitem el teu suport per continuar treballant pel passat, el present i el futur de la ciutat.

Fes-te soci/sòcia del CELH

No vols rebre el butlletí? [Cancel·la la subscripció](#)

Copyright © 2025 Centre d'Estudis de L'Hospitalet, Tots els drets reservats.

www.celh.cat - Butlletí del CELH

[Mira-ho a la web](#)